

Конфедерация на независимите
синдикати в България
София, 1040, пл. „Македония“ № 1, етаж
12, стая 9; тел.: 02/ 40 10 540; e-mail:
mnk@knsb-bg.org

УНИФИЦИРАН ПРОФИЛ НА ДИГИТАЛНИТЕ УМЕНИЯ
ЗА КЛЮЧОВА ДЪЛЖНОСТ:
83112009 МАШИНИСТ, ЛОКОМОТИВЕН,
СЪГЛАСНО ЕВРОПЕЙСКАТА РАМКА ЗА ДИГИТАЛНИ УМЕНИЯ DIGCOMP 2.1

Унифицираният профил е разработен по проект: BG05M9OP001-1.128-0001 "Партньорство в дигитална среда", финансиран от Оперативна програма Развитие на човешките ресурси, съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд и в съответствие с Приложение 2.1 Образец на документ за описание на унифициран профил на дигиталните умения/компетентности по ключови длъжности/професии от ИЗИСКВАНИЯ към изготвянето на унифицирани профили на дигиталните умения по ключови длъжности и/или професии по НКПД 2011 и по нива и области на компетентност, съгласно Европейската рамка за дигитални умения DigComp 2.1

Код	Наименование	Кратко описание
А. Длъжност/Професия		
A1	Икономически сектор	491 Пътнически железопътен транспорт, междуселищен
A2	Длъжност	83112009 Машинист, локомотивен
A3	Алтернативни наименования на длъжността	<ul style="list-style-type: none"> • Влаков машинист; • Машинист подземна железница метро; • Машинист; • Помощник, машинист.
A4	Описание на длъжността	<p>Професията на локомотивния машинист е свързана с безаварийната работа на локомотива и осигуряване на влаковата и маневрена работа по график при спазване на нормативните документи и изискванията за безопасност на движението. Локомотивният машинист извършва технически преглед на локомотива и екипирането му с горивно-смазочни материали, проверява наличността и състоянието на пломбите и следи за икономично използване на енергията и материалите.</p> <p>Основните задължения на машиниста включват стриктно спазване на сигналите, следване на стрелките и положението на подвижния състав и осигуряване на безопасна работа. Той осъществява контакт с влаковите диспечери и персонала на гарите при извършване на превози по жп мрежа и маневра в гарите. След завършване на смяната информира приемащата бригада за състоянието на локомотива, а когато се налага, прави опис при предаване на машината за ремонт.</p>
В. Основни дигитални умения/компетентности		
B11	Област на компетентност	1 Грамотност, свързана с информация и данни
B1	Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1	DC12 Оценяване на данни, информация и дигитално съдържание
B12	Описание	Анализира, сравнява и критично оценява достоверността и надеждността на източниците на данни, информация и дигитално съдържание. Анализира, интерпретира и оценява критично данни, информация и дигитално съдържание.
B13.1	Ниво на владене (от)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст

B13.2 Ниво на владееие (до)	6 - Напреднало Способност за адаптиране към останалите в сложен контекст
B14.1 Описанието на ниво на владееие (от)	<p>На напреднало ниво на владееие, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцени критично достоверността и надеждността на източници на данни, информация и дигитално съдържание; • оцени критично данни, информация и дигитално съдържание.
B14.2 Описанието на ниво на владееие (до)	<p>На напреднало ниво на владееие, в съответствие със собствените си нужди и тези на останалите и в сложен контекст, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оцени критично достоверността и надеждността на източници на данни, информация и дигитално съдържание; • оцени критично данни, информация и дигитално съдържание.
B15.1 Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава устройството и принципите на работа на компютъризираните бордови системи на локомотива и ERTMS; • Описва софтуери и бордовите компоненти – записващи устройства, сигнализатори, дисплей, скоростомери, телеметрични устройства и комуникационни системи.
B15.2 Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Работи със системите за микропроцесорно управление на ключовите дейности на локомотива; • Проследява и оценява информацията, получавана в реално време; • Взима решения относно експлоатационната работа; • Извлича и анализира информация от база данни съгласно зададени критерии; • Проверява коректността на получаваните данни чрез осигурителните и съобщителни системи за проверка.
B15.3 Поведения	Критично оценява информация от база данни за компютъризираните бордови системи на локомотива и ERTMS, съгласно зададени критерии и взема адекватни и своевременни решения, осигуряващи безопасността на пътниците
B16 Примери за използване	При възникване на авария и блокиране на компоненти от бордовата система оценява информацията за състоянието на устройствата, които позволяват да премине към ръчно управление и контрол на положението на подвижния състав.
B21 Област на компетентност	4 Безопасност
B2 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1	DC41 Защита на устройствата
B22 Описание	Защитава устройствата и дигиталното съдържание и разбира рисковете и заплахите в дигиталната среда. Запознат е с мерките за безопасност и сигурност и обръща необходимото внимание на надеждността и поверителността.
B23.1 Ниво на владееие (от)	5 - Напреднало Нагътствие на останалите
B23.2 Ниво на владееие (до)	5 - Напреднало Нагътствие на останалите

<p>B24.1 Описанието на ниво на владеење (от)</p>	<p>Освен да напътства останалите, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилага различни начини за защита на устройствата и дигитално съдържание; • разграничава разнообразни рискове и заплахи в дигитална среда; • прилага мерки за безопасност и сигурност; • използва различни начини за отделяне на необходимото внимание на надеждността и поверителността.
<p>B24.2 Описанието на ниво на владеење (до)</p>	<p>Освен да напътства останалите, може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • прилага различни начини за защита на устройствата и дигитално съдържание; • разграничава разнообразни рискове и заплахи в дигитална среда; • прилага мерки за безопасност и сигурност; • използва различни начини за отделяне на необходимото внимание на надеждността и поверителността.
<p>B25.1 Знания</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Описва рисковете и заплахите в дигитална среда за боравене с компонентите на бордовата система и общото управление на локомотива/ДМВ/ЕМВ и подвижния състав; • Запознат е със специфичните мерки за безопасност и сигурност на бордовата система в съответствие със заложените параметри на микропроцесорното управление, производителя и изискванията на нормативната база.
<p>B25.2 Умения</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Работи със софтуерната система, заложена от производителя и ръководен от влаковия диспечер по време на движение на влака в рамките на определения му достъп; • Осъществява видеонаблюдение и контрол за спазване на изискванията за безопасност; • Открива възникнали технически проблеми; • Използва дигитални инструменти за решаване на проблеми; • Спазва правилата за решаване на технически и не технически проблем с използване на дигитални инструменти; • При идентифициране на проблем, свързан със сигурността, своевременно уведомява диспечерите и службите за ИТ и обща сигурност; • Спазва инструкциите за защита на лични данни, контролира правилната експлоатация на съоръженията и всички бордови компоненти – записващи устройства, сигнализатори, дисплеи, скоростомери, телеметрични устройства и комуникационни системи.
<p>B25.3 Поведения</p>	<p>Отделя специално внимание в съответствие с изискванията за поверителност при работа с подсистемата за бордова регистрация, съдържаща индикаторен блок, локомотивна карта и карта на машиниста /с номера на персоналната си карта/, модула за радиоканал, GPS модул и GPS антената, свързани с космическата система за локализиране и скорост на локомотива.</p>
<p>B26 Примери за използване</p>	<p>При авария с подсистемата за бордова регистрация, осигурителните и телекомуникационните съоръжения уведомява диспечерите и ИТ специалистите. Предприема неотложните действия за защита на данните съгласно инструкциите на съответните органи.</p>
<p>B31 Област на компетентност</p>	<p>5 Решаване на проблеми</p>
<p>B3 Наименование и код на дигитално умение/компетентност, съгл. DigComp 2.1</p>	<p>DC51 Решаване на технически проблеми</p>
<p>B32 Описание</p>	<p>Разпознава технически проблеми при работа с устройства и използване на дигитална среда и ги разрешава (от отстраняване на повреди до решаване на по-сложни проблеми).</p>
<p>B33.1 Ниво на владеење (от)</p>	<p>5 - Напреднало Напътствие на останалите</p>

V33.2	Ниво на владееие (до)	5 - Напреднало Нагътствие на останалите
V34.1	Описанието на ниво на владееие (от)	Освен да нагътства останалите, може да: <ul style="list-style-type: none"> • оценява техническите проблеми при работа с дигитални устройства и използване на дигитална среда; • прилага различни решения по отношение на тази проблеми.
V34.2	Описанието на ниво на владееие (до)	Освен да нагътства останалите, може да: <ul style="list-style-type: none"> • оценява техническите проблеми при работа с дигитални устройства и използване на дигитална среда; • прилага различни решения по отношение на тази проблеми.
V35.1	Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните принципи на функциониране на използваните системи; • Знае алгоритъма за извършване на проверка на техническото състояние на локомотива/мотрисата и подвижния състав и за автоматизирано извършване на необходимите спиращи проби; • Познава изискванията за записване на резултатите и при липса на опция за автоматизирано съхраняване, • Описва начини за архивиране на дигитално съдържание.
V35.2	Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва проверка на техническото състояние на локомотива/мотрисата и подвижния състав, извършва автоматизирано необходимите спиращи проби; • Записва резултатите и при липса на опция за автоматизирано съхраняване, архивира необходимото дигитално съдържание; • В случай на необходимост проучва възможностите за отстраняване на възникналия технчески проблем чрез специализирания софтуер и ги прилага в рамките на разрешения му достъп.
V35.3	Поведения	Реагира адекватно при идентифициране на мрежови или комуникационни проблеми, които изискват прилагане на специализирани умения, като уведомява диспечерите и/или търси съдействие от ИТ отдела за решаване на проблема или прилага прости решения.
V36	Примери за използване	Спазване на изискванията на нормативната база (инструкции, заповеди и др.) при аварийни ситуации. Вземане на решения на сложни, ограничено дефинирани проблеми, които са свързани с технически аспекти в работа с устройствата и използването на дигитална среда.

С. Специфични дигитални умения/компетентности

C11	Област на компетентност	2 Комуникация и сътрудничество
C1	Наименование на дигитално умение/компетентност в свободен текст	Споделяне на данни, информация и дигитално съдържание чрез подходящи дигитални технологии
C12	Описание	Споделя данни, информация и дигитално съдържание чрез подходящи дигитални технологии. Действа като посредник, запознат е с практиките за цитиране и позоваване.
C13	Сходно дигитално умение от DigComp 2.1.	DC22 Споделяне чрез дигитални технологии
C14.1	Ниво на владееие (от)	5 - Напреднало Нагътствие на останалите

C14.2	Ниво на владееие (до)	5 - Напреднало Нагътствие на останалите
C15.1	Описанието на ниво на владееие (от)	Самостоятелно и в съответствие със собствените си нужди може да борави с прости дигитални технологии, подходящи за използване на данни, информация и дигитално съдържание.
C15.2	Описанието на ниво на владееие (до)	Самостоятелно и в съответствие със собствените си нужди може да борави с прости дигитални технологии, подходящи за използване на данни, информация и дигитално съдържание.
C16.1	Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава функциите на софтуера за аудио- и видео разговори; • Знае правилата на онлайн комуникация и поверителност в системата на съответната компания-превозвач.
C16.2	Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва дигитални апарати за връзка – бордовия или личния мобилен телефон, както и радиосистемата или други цифрови устройства, за да предава необходимата информация и получава указания от диспечерите, деломайстора и други служби в системата на железопътните компании – инфраструктурни мениджъри и превозвачи; • Използва различни начини за споделяне на информация за отстраняване на технически и други проблеми; • Спазва правилата на онлайн комуникация и поверителност в системата на съответната компания-превозвач; • Използва дигиталните възможности, заложи в бордовата система за връзки, за да предаде необходимата информация за състоянието на локомотива и да получи нагътствия при отстраняване на технически и други проблеми.
C16.3	Поведения	Осъществява своевременна и коректна комуникация чрез съобщителни и дигитални връзки с диспечери, деломайстори и други специалисти с цел отстраняване на технически проблем при спазване на определена процедура.
C17	Примери за използване	Чрез наличните съобщителни и дигитални връзки даване на необходимата информация и комуникация с диспечерите, деломайсторите и други специалисти.
C21	Област на компетентност	3 Създаване на дигитално съдържание
C2	Наименование на дигитално умение/компетентност в свободен текст	Създаване и редактиране на дигитално съдържание в различни формати
C22	Описание	Създава и редактира дигитално съдържание в различни формати, изразява се чрез дигитални средства.
C23	Сходно дигитално умение от DigComp 2.1.	DC31 Разработване на дигитално съдържание
C24.1	Ниво на владееие (от)	4 -Средно Независимо и в съответствие със собствените нужди
C24.2	Ниво на владееие (до)	4 -Средно Независимо и в съответствие със собствените нужди
C25.1	Описанието на ниво на владееие (от)	Самостоятелно, създава и редактира дигитално съдържание в подходящ формат използвайки специализирани системи за документооборот.
C25.2	Описанието на ниво на владееие (до)	Самостоятелно, създава и редактира дигитално съдържание в подходящ формат използвайки специализирани системи за документооборот.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РАЗВИТИЕ НА
ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

**Конфедерация на независимите
синдикати в България**

София, 1040, пл. „Македония“ № 1, етаж
12, стая 9; тел.: 02/ 40 10 540; e-mail:
mnk@knsb-bg.org

C26.1 Знания

- Познава методите и принципите за работа със специализирани бордови системи;
- Притежава знания за определяне и организиране на работата си като машинист, чрез използване на информацията в дигитална среда;
- Назовава начини за създаване на дигитално съдържание в различни формати;
- Познава специализираните системи за документооборота в организацията.

C26.2 Умения

- Работи чрез използване на бордовата система и нейните компоненти, извършва проба на спирачките, следи за изправността на локомотивните системи преди тръгване и по време на движение;
- Води електронни отчети за състоянието на спирачките;
- Записва в електронен формат резултати от изправността на локомотивните системи преди тръгване

C26.3 Поведения

Правилно създава в електроен формат различни отчети и справки, като ги предоставя на ръководителите за вземане на съответните решения.

C27 Примери за използване

При дейностите, свързани с микропроцесорното управление на локомотива, изгълняване на инструкциите за бордова регистрация, чрез локомотивна карта и карта на машиниста с персонален номер, за влизане в модула за радиоканал и GPS модула и използване на GPS антената. Използване на наличната информация за предприемане на необходимите действия – например включване на информационната система за съобщаване на следващите гари и спирки. Въвеждане на данни за пътуването, ако не се отразяват автоматично – време на престой, маневри, неизправности и препятствия по железния път.